

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

راهنمای مطالعات سادات شناسی
لیست کتب مطالعاتی و تاریخی و نسبی
در مورد سادات
«با محوریت سادات افغانستان»

Ketabton.com

ضعف همت گر نباشد خار دامنگیر ما
منزل مقصود ما زینجا دو گامی بیش نیست

شناسه:

- سیدمحمد رضا علوی
- راهنمای مطالعات سادات شناسی، با محوریت سادات افغانستان
- فهرست کتب موضوعی در احوال سادات
- تاریخ نشر: بهار ۱۴۰۴
- تعداد صفحات: ۱۶
- قطع: وزیری
- لینک‌های دانلود:

https://t.me/+B_1N24QdqRc4Zjk0

<https://t.me/+CRyscMppwrI2NmU0>

<https://t.me/+OfKIbYrGY3kzYThk>

<https://ketabton.com/books/16382/file>

مدخل

«مطالعات سادات شناسی» در بین «سادات افغانستان» تا هنوز در مراحل ابتدایی است؛ در خوشبینانه‌ترین حالت فقط می‌توان گفت نطفه‌اش تازه در حال انعقاد است. قبل از هرسخنی باید دانست که احوال بزرگان سادات (کثرا اللہ نسلهم) بیشتر در کتب رجال و تراجم و اعلام و سیر و متون تفسیری و تاریخی و دانشنامه‌های ملل مندرج است؛ بناءً تحقیق جامع درباره‌ی سادات کاری بسیار سخت و دشوار است که نیازمند مراجعه به‌این متون می‌باشد.

مشکل دیگر این‌که این متون اغلب به‌زبان عربی است، چون تا ۷۰ - ۸۰ سال پیش از این (اغلب قریب به‌اتفاق) متون به‌زبان عربی نوشته می‌شد و تاهنوز هم زبان علوم دینی (که در حوزه‌های علمیه رواج دارد) زبان عربی است. زبان فارسی در این موارد هیچی ندارد و بسیار فقیر است. در زبان فارسی اگر به‌این موارد پرداخته هم شده باشد، از همین متون ترجمه شده که اغلب به‌ نحو گزینشی، ناقص، موردى، و غرض‌آورد است. ترجمه هیچ‌گاه نمی‌تواند آن صلات و استحکام زبان اصلی را منتقل نماید، چه ضرب المثلی در زبان خود مترجمان جاری است که می‌گویند: «ترجمه خیانت است».

درست به‌همین دلایل است که امر «سادات شناسی» کار یک نفر - دو نفر نیست؛ سادات برای شناخت از خود و درک واقعی از تاریخ پرافتخار خویش نیاز مبرم به‌ایجاد «اندیشکده‌های تخصصی»، «اتفاق فکر قوى» و «شورای سراسری» برای لایبگری و اقدام و عمل دارند تا بتوانند اسلوب و راهکار زندگی عزتمندانه‌ی خود و نسل‌های آینده‌ی خویش را مهندسی نمایند.

امیدبستن بلهطف و کرم این و آن و دلخوشی یا دلرنجی از این‌که چه کسانی نسبت به‌ما چگونه می‌اندیشند، چه می‌گویند، چه خوبی و بدی روا می‌دارند و چه قضاوتی می‌نمایند، عبث و بی‌فایده است...

«چشم هارا باید شُست، طوری دیگر باید دید»

بزرگی گفته است: «من به قضاوت مردم نمی‌اندیشم، من به سرنوشت آنان می‌اندیشم.» ما هم می‌گوییم: «حالا وقت آن شده است که ما به نظر و قضاوت کسی نیاندیشیم، به سرنوشت کلان خود بیاندیشیم. خود بیاندیشیم و خود عمل کنیم، تا بتوان از این کشتزار میان به سلامت عبور کرد.»

دیگر نکته‌ی کلیدی این‌که در امر «سدادت شناسی» باید تمرکز زیاد روی «سدادت شب‌قاره هند» و «سدادت آسیای میانه» بشود که بر طبق تخمين‌ها، در «شب‌قاره هند» به تعداد ده میلیون سید زندگی می‌کنند و نقش‌های بزرگ تاریخی ایفاء نموده‌اند؛ بنابر اسناد تاریخی، بسیاری از اجداد این‌گروه از سادات، از افغانستان به «شب‌قاره هند» رفته‌اند. از نظر جغرافیایی هم بنگریم، ایران و افغانستان گذرگاه سادات بوده است. به طور کلی آن عده از ساداتی که در طول تاریخ اسلام از عربستان خارج شده‌اند در سه استقامت پیش رفته‌اند:

- ۱ - اردن هاشمی، مصر، شمال و مرکز آفریقا؛
- ۲ - عراق، شام، آسیای صغیر و حوزه‌ی قفقاز؛
- ۳ - عراق، ایران، خراسان (افغانستان کنونی).

مسیر مهاجرت سادات در افغانستان به دو شعبه تقسیم شده است: یک مسیر به سمت «شب‌قاره» کشیده شده و از آنجا تا «جمع‌الجزایر اندونزی» پیش رفته است (طبق خبرهای موجوده، در کشور اندونزی بین ۸ تا ۱۰ میلیون سید زندگی می‌کنند) مسیر دیگر از افغانستان به سمت «آسیایی میانه» کشیده شده و تا نواحی ترکستان شرقی در شمال چین پیش رفته است.

این مهاجرت‌ها و جا به جایی‌ها پیوسته و آهسته جریان داشته و دلایل پکسان هم ندارد؛ علت‌ها و دلایل مختلف در کار است که از مظالم و خطرات گرفته تا تبلیغ دین، تجارت، سیاحت، جمع‌آوری حدیث، اجابت دعوت مؤمنین و مأموریت‌های حکومتی را شامل می‌شود.

به عنوان یک نمونه‌ی روش به مشجرات خاندان امام خمینی اشاره می‌کنیم که طبق روایت برادر ارشدش (آل‌الله سید مرتضی پسندیده) اجداد ایشان در سنه ۷۶۶ هجری قمری (مصادف با سال ۷۴۴ هجری شمسی) از نیشابور به کشمیر عزیمت نموده‌اند. معلوم است که ایشان از راه هواء - دریا به کشمیر

نرفته‌اند؛ بلکه از روی افغانستان (کنونی) گذشته و نسل‌های زیادی از ایشان هم در افغانستان زیسته‌اند، سپس آرام آرام به کشمیر رسیدند ... آیة‌الله پسندیده تصریح کرده است که چند نسل از اجداد ما (پسندیده) در گردیز زندگی کرده‌اند. (سید حسن گردیزی جد همین‌ها است). سپس از گردیز به کشمیر رفتند؛ ضمن این‌که در آن زمان هم نیشابور، هم بلوچستان، هم پیشاور، هم چترال و هم کشمیر جزء از قلمرو افغانستان بوده است.

همچنان‌که اسلام به‌وسیله‌ی امراء و سلاطین افغانی (خصوصاً غزنویان) بدانجا برده شده است. بنا به‌مندرجات تاریخ یمینی (یا تاریخ غتبی) سادات در ارکان نظامی آن سلاطین رتبه‌های برجسته داشته‌اند...

واضح است که افغانستان مرکز انتشار سادات در «شبه قاره» و «آسیای میانه» بوده است. از باب نمونه: «سدات باره» در هند است که جزء سپاهیان سلطان محمود غزنوی بودند و به‌هند رفتند، در همان‌جا هم ماندند. (این مطلب در مجموعه‌ی "دایرة المعارف تشیع" (ج ۹) حرف "س" مدخل کلمه‌ی "سدات" آمده) بعد از قتل عام سادات دهلی به‌وسیله‌ی امیر‌تیمور در سال (۸۰۱) (هـ) سلطان خضرخان حکمران آن شهر، حکومت سهارنپور (ایالت لکنهو او تارپراش) را به "سید سلیم" رئیس "باره"‌ها واگذار نمود و از این پس این طایفه مجدداً در سیاست و ارتقش هند به مقامات عالی رسیدند. سادات باره که شیعه‌مذهب بودند با دربار سنی‌مذهب «اورنگ‌زیب» و بازمانده‌گان او میانه‌ی نداشتند و تا زمان استعمار بریتانیا کماکان بر سر اقتدار بودند و با استعمار بریتانیا سخت مبارزه کردند. مانند سیدتیپو سلطان، سر سیداحمد خان، سید طالب شاهخان، سید‌حیدرخان، سید علیخان، شاه ولی الله دهلوی، سید ابوالاعلی مودودی و غیره...

همچنین است «سدات چشتی» (چشت یک ولسوالی در هرات) که از دیر باز رهبری معنوی «شبه قاره» را به‌عهده داشته و تا هنوز داردند. «حضرت خواجه مُعین‌الدین چشتی اجمیری» یکی از بزرگان ایشان است که در شهر اجمیر دارای گنبد و بارگاه است. درست مثل او است «سید محمد گیسودراز» ...

نفس همین حکم در مورد سادات «آسیای میانه» و چین صادق است چون حکم آن‌ها نیز شبیه حکم سادات «شبه قاره» است. وقتی مشجرات این دو گروه از سادات را بررسی می‌کنیم، متوجه می‌شویم که هریک از آنان با یکی از بزرگان سادات افغانستان پیوند می‌خورد؛ یا بالعکس، تعدادی از سادات افغانستان به بزرگان آن‌ها پیوند می‌خورند...

مثلاً «میرسیدعلی همدانی» قطب سلسله‌ی ذهبه در کشمیر بود و در همانجا زندگی داشت، در حالی‌که پدرش «سید شهاب‌الدین» حاکم و امیر همدان (ایران) بود، میرسیدعلی همدانی در «ختلان» (تاجیکستان کنونی) وفات نمود و در همانجا هم خاکسپاری شد، اما نواهدگانش هم اکنون در کنراها زندگی می‌کنند! بینید موضوع چقدر پیچیده می‌شود... این حکم تعداد کثیری از سادات شبه قاره، افغانستان، آسیای میانه و ایران است.

باید دانست که مرزهای کنونی در دنیاگی قدم وجود نداشته، چنین جا به جایی‌ها در همه‌ی ادوار تاریخ (و هم اکنون) در بین تمام گروه‌های انسانی صورت گرفته و می‌گیرد. مضافاً بر این‌که در عهد سلاطین سامانی و غزنوی و سلجوقی، دوسوی «رودآمو» یک کشور بوده و جمعاً زیر نظر خلافت عباسی، با مرکزیت بغداد اداره می‌شدند. پس کل بلاد اسلامی یک کشور بوده پس از حمله‌ی مغولان که در فواصل سال‌های ۱۲۱۹ تا ۱۲۵۶ میلادی (۶۱۶-۶۵۴ هـ) واقع شد و بالمال به سقوط خلافت عباسی در سال ۱۲۵۸ انجامید، باز هم یک پارچگی این حوزه‌ی عظیم جغرافیایی تحت سلطه‌ی مغولان حفظ شد و سادات در حکومت ایلخانان مغول، مقام و منزلت عظیم پاftند، «دارالنقابه‌ها» و «دارالسیاده‌ها» در سراسر بلاد اسلامی بیش از پیش رونق و گسترش یافت و از حمایت سخاوتمندانه‌ی ایلخانیان مغولی برخوردار گردید... اداره‌ی امور سادات که در سال ۲۵۱ (هـ) توسط خلافت عباسی (با تأسیس سازمان نقابت) به خودشان واگذار شده بود، ادامه یافت، برای فرد فرد سادات معاش ماهانه مقرر گردید که منظماً پرداخت می‌شد. «سازمان نقابت» در حقیقت دولتی در درون دولت بود و شأن و مقام نقیب هم سطح مقام و منزلت خلیفه، یا امیر، سلطان و ایلخان بود.

در موارد فراوان مهاجرت‌های معکوس نیز صورت گرفته است، یعنی خانواده‌های زیادی از سادات، دوباره از افغانستان به‌سمت ایران برگشته‌اند و این برگشتن‌ها تا هنوز ادامه دارد ... منابع تاریخی معتبر گذارش می‌کنند که بسیاری از تیره‌های سادات ایرانی مانند خاندان علامه طباطبائی، لنگرودی‌ها، علم‌الهدی، قاضی‌عسکر‌ها، محب‌الاسلام‌ها، فالی‌ها، خاندان سیدابوالحسن اصفهانی، شاهروdi‌ها، سیستانی‌ها، علوی گرگانی، صالحی‌ها و غیره... از افغانستان به‌ایران رفته‌اند.

در مشجرات این‌ها اماکن و موارد زیادی بهثبت رسیده است که اشاره به‌یکی از بلاد خراسان کبیر مانند بلخ، هرات، بست، گردیز، بامیان، فاریاب، جوزجان، غور، کندوز، تخار، طالقان، غزنی، قندهار، کابل و غیره دارد. مثلاً در شجره‌نامه‌ی لنگرودی‌ها، یکی از اجداد ایشان حاکم بلخ ثبت شده است (در صورتی که «لنگرود» یک شهر در ولایت گیلان، در شمال ایران و در ساحل دریای خزر است) در شجره‌نامه‌ی سیدابوالحسن اصفهانی نام بامیان آمده است، در شجره‌نامه‌ی سیستانی‌ها سخن از سلطان سیداحمد کبیر (المدفون بالهرات) آمده است ... محب‌الاسلام‌ها که فقط سه - چهار نسل‌اند که از ولسوالی کجران (ولایت دایکندی) آمده‌اند، آقای علم‌الهدی (امام جمعه‌ی برحال مشهد) که شجره‌نامه‌اش در پیشانی هزاره‌گی‌اش درج است. «مهدی کروبی» طی مشاجره‌ی لفظی به‌او گفت: «تو سید غزنوی بنشین سر جایت و هیچی مگو!» سیدعباس صالحی (وزیر ارشاد دولت حسن روحانی) فرزند آیة‌الله سیدمیرزا حسن صالحی استاد سابق حوزه علمیه مشهد می‌باشد که از سادات یکاولنگ است... تا هنوز تعداد از سادات سمت مزار، بلخاب، بامیان، بهسود، سنگلاخ ... دنبال سند هویت ایرانی هستند که بعضًا به‌دست آورده‌اند. حتی از گذشته‌های دور: پدر شاه عبدالعظیم حسنی (المدفون بالری) در هرات دفن است و در آن‌جا گنبد و بارگاه دارد، امام زاده یحیی بدنش در ولایت سرپل مدفون است و سرش در میامی مشهد ...

آیة‌الله اسلامی شهرستانی که از حواریون آیة‌الله نجفی مرعشی بود، جمعاً روی انساب سادات بسیار کار کرده است، مدام در مجامع و سخنرانی‌هایش

می‌گفت سادات افغانستان اصیل‌تر و صحیح‌تر از سادات ایرانی هستند؛ نامبرده دلایلی می‌آورد که قابل توجه است: نخست این‌که سادات افغانستان بالعموم «ذو شرافت‌ان» هستند، یعنی از ناحیه‌ی پدر و مادر سید هستند، حال آن‌که بسیاری از سادات ایرانی چنین نیستند. دیگر این‌که سادات افغانستان به‌طور آگاهانه به‌حفظ اصل و نسب خویش خیلی اهتمام می‌دهند و اکثراً دارای مشجرات موثق می‌باشند...

بنا به قول اسلامی بسیاری از تیره‌های سادات <بهم رور ایام> از مرکز خراسان بزرگ به‌سمت ایران مهاجرت کرده‌اند... اسلامی دلایلی می‌آورد، از جمله این‌که جمهور ایرانیان از بدرو ورود اسلام تا قرن نهم هجری، سنتی‌مذهب بودند و باخاندان اهلیت عصمت و طهارت میانه‌ی خوبی نداشته‌اند. در حالی‌که در خراسان (افغانستان کنونی) شیعیان مخلصی وجود داشتند و خراسان مرکز توجه اهلیت(ع) و مأمن اهلیت(ع) بوده است.

بناءً از هر نظر که بنگریم تاریخ منطقه مشترک است و همین اشتراکات است که ریشه‌های سادات را بهم پیوند می‌دهد و به مرکزیت واحد می‌رساند. ما نمی‌توانیم تنها روی سادات یک منطقه مرکز کنیم و فقط سیادت اوراثات نماییم؛ سادات یک کلی بهم پیوسته است. سادات شجره‌ی طیبیه است.

قابل ذکر است که تا صد سال پیش از این حکومت بخارا به دست سادات و عرب بود «سید محمد عالم شاه خان» هفتمین فرد از سلسله‌ی آنان است. «عالم شاه خان» پس از تحمل شکست توسط بلشویک‌ها، به‌کابل آمد، در این شهر ساکن شد و برای آزادی آسیای میانه مبارزه کرد، او خاطرات خود را تحت عنوان «تاریخ حزن الملل» بنگارش درآورد که هم اکنون در دسترس است.

«علم شاه خان» پس از ۲۳ سال ترک وطن و زندگی در افغانستان، در حضور آخرین همسر و فرزندانش در ۲۹ آوریل ۱۹۴۴ میلادی (برابر با شنبه ۹ نور ۱۳۲۳ شمسی و پنجم جمادی الاول ۱۳۶۳ هجری) در کابل چشم از جهان فروبست و در گورستان شهدای صالحین به‌خاک سپرده شد. همچنین مدفن یکی از همسران امیر به اسم «نظیره» در جوار آرامگاه او می‌باشد.

این یک نمونه از هزاران است.

در اینجا فهرستی از کتاب‌های تهیه شده است که اختصاصاً مربوط به تاریخ و مشجرات سادات (از فردای روز عاشورا) می‌باشد که می‌تواند مرا در امر «سادات‌شناسی» کمک کند. باید توجه داشت که هر کتاب و مقاله‌ی تحقیقی از خود منابع و مأخذ دارد که مرا به طور زنجیره‌ای به منابع و اسناد بیشتر و بیشتر می‌رساند:

- ۱ - مقتل ابی مخنف / أبو مخنف (درگذشته به سال ۱۵۷ هجری قمری)
- ۲ - لھوف / سید بن طاووس / قرن شش هجری.
- ۳ - مقتل خوارزمی / احمد خوارزمی / قرن شش هجری.
- ۴ - مقتل مقرم / سید عبدالرزاق مقرم / معاصر.
- ۵ - شهید جاوید / نعمت الله صالحی نجف آبادی / معاصر.
- ۶ - الخصایص الحسینیه / شیخ جعفر شوشتاری / قرن سیزده.
- ۷ - شجره سادات افغانستان / چاپ سنگی / موزیم ملی کابل.
- ۸ - الارشاد فی معرفة حجج الله علی العباد / نجاشی / قرن سوم.
- ۹ - مقائل الطالبین / ابوالفرح اصفهانی / قرن سوم.
- ۱۰ - زندگینامه فاطمه زهرا / سید جعفر شهیدی.
- ۱۱ - زندگینامه حضرت فاطمه زهرا و زینب کبری / دستغیب شیرازی.
- ۱۲ - فاطمه فاطمه است / داکتر علی شریعتی.
- ۱۳ - "عمدة الطالب فی انساب آل ابی طالب" «ابن عنبه داودی».
- ۱۴ - "الفخری فی انساب الطالبین" / قاضی اسماعیل المروزی.
- ۱۵ - "الشجرة المباركة" / امام فخر رازی.
- ۱۶ - لبابُ الأنساب و الألقاب و الأعْقاب / الشیخ ابی الحسن البیهقی.
- ۱۷ - الأصلی فی أنساب الطالبین / صفی الدین محمد بن الطقطقی.
- ۱۸ - سراج الانساب / السيد احمد بن محمد بن عبد الرحمن کیاء کیلانی.
- ۱۹ - المُحدِّی فی أنساب الطالبین / علی بن محمد العلوی العمری.
- ۲۰ - اللباب فی تهذیب الانساب / عز الدین ابی الحسن ابن الأثیر.
- ۲۱ - "الموسوعة النسبیه" / سید مهدی رجائی / معاصر.
- ۲۲ - "المعقبون من آل ابی طالب" / سید مهدی رجائی.
- ۲۳ - "المحدثون من آل ابی طالب" / سید مهدی رجائی.
- ۲۴ - "الادباء من آل ابی طالب" / سید مهدی رجائی.

- ۲۵ - "الامراء و الحكام من آل ابی طالب" / سید مهدی رجایی.
- ۲۶ - "الاعيان من آل ابی طالب" / سید مهدی رجایی.
- ۲۷ - "النقباء من آل ابی طالب" / سید مهدی رجایی.
- ۲۸ - "المزارات و المشاهد من آل ابی طالب" / سید مهدی رجایی.
- ۲۹ - "الثارون من آل ابی طالب" / سید مهدی رجایی.
- ۳۰ - الانوار في نسب آل النبي المختار صلى الله / ابی عبدالله محمد بن عبدالله الجزى الكلبى الغرناطى / ٦٩٣-٧٤١ق ؛ تحقيق سید مهدی الرجائى.
- ۳۱ - أنساب الأشراف / حمید الله البلاذری.
- ۳۲ - الثبت المساند المشرف بذكر سلاله سيد ولد عدنان / عبید الله الاعرجى الحسينى الواسطى / تحقيق السید مهدی الرجائى.
- ۳۳ - التوضیح الانور بالحجج الوارده لدفع شبه الاعور / خضر الرازى. الحبلرودی / تحقيق مهدی الرجائى.
- ۳۴ - مشجر الوافى: شجره نامه کامل سادات / ۱۱ جلد / حسین ابوسعیده.
- ۳۵ - «نهاد نقابت در خراسان طی قرون چهارم و پنجم هجری» مقاله‌ی پژوهشی / محمدحسین الهی زاده - راضیه سیروسوی.
- ۳۶ - علیوان خراسان و روابط درون‌گروهی و برون‌گروهی آنان طی قرون چهارم تا ششم هجری / مقاله‌ی پژوهشی / محمدحسین الهی زاده - راضیه سیروسوی.
- ۳۷ - «نقابت و نقیبان در ایران عصر ایلخانی» / علیرضا کریمی.
- ۳۸ - «سخنی چند درباره نقابت سادات و برنامه کار نقیب» / سیدحسین مدرسی.
- ۳۹ - تهذیب الانساب و نهاية الاعتاب، تحقيق محمد کاظم محمودی / ابی‌الحسن العبدی‌الطوسي.
- ۴۰ - عمدة الطالب فى انساب آل ابی طالب / جمال الدین حسینی.
- ۴۱ - نژادنامه افغانان / فیض محمد کاتب.
- ۴۲ - افغانستان رنگین کمان اقوام / علی نجفی.
- ۴۳ - مقدمه‌ی در شناخت عرب‌های افغانستان / محمد نسیم قریشی.
- ۴۴ - عرب‌ها و سادات در افغانستان / سید محمد کاظم فاضل.
- ۴۵ - سادات در دوره مغول، فصلنامه‌ی تاریخ اسلام، سال سوم شماره مسلسل ۱۲ ، ۱۳۸۱

- ۶۴ - رابطه‌ی سادات و حاکمیت، مبانی و معیارهای نفوذ سیاسی و اقتدار سادات در حکومت ایلخانان مغول، مقاله‌ی تحقیقی / فاطمه حاجی آبادی.
- ۶۵ - مناقب آل ابی طالب / ابن شهرآشوب.
- ۶۶ - دیوان نقابت / محمد هادی خالقی.
- ۶۷ - سلسله و نسبنامه‌ها و شجره‌نامه‌های چشتیه و قادریه / سید شاه قمر الدین عزیز پادشاه.
- ۶۸ - «تشريح الاشجار» / سید شاه عبدالعزیز بخاری قلندر.
- ۶۹ - «قیام سادات علوی برای خلافت» / علی اکبر تشید.
- ۷۰ - آگاهی سید امیر کلال (بنیانگذار فرقه‌ی نقشبندیه) سید شهاب الدین.
- ۷۱ - نقد و تحلیل سیدگرایی در افغانستان / اسماعیل مبلغ.
- ۷۲ - تواریخ خورشید جهان / حاوی مطالب در مورد سادات / ابراهیم گدایپوری.
- ۷۳ - پنج قوم بزرگ افغانستان / سید محمد علی جاوید.
- ۷۴ - کوثر النبی / سید جعفر عادلی.
- ۷۵ - موقعیت سادات افغانستان در مناسبات میان قومی / سید محمد رضا علوی.
- ۷۶ - سادات غزنی / سید محمد بنی نجیبی.
- ۷۷ - ذرایع علی و زهرا در افغانستان (با تأکید بر سادات پناهی در غزنی) سید عبداللطیف سجادی.
- ۷۸ - ورود سادات در افغانستان / سید طالب مروج بلخابی.
- ۷۹ - الراغب فی تشجير عمه الطالب / جمال الدین ابن عنبه.
- ۸۰ - جایگاه سادات حسینی اعرجی بلخی در عهد حاکمیت ترکان / پژوهشنامه خراسان بزرگ.
- ۸۱ - ریشه‌های تاریخی حضور سادات و علویان در افغانستان (از هرات تا بدخشنان با محوریت بلخ) سید علی نقی میرحسینی.
- ۸۲ - نقش آفرینی سادات غرب آسیا در تحولات اجتماعی - سیاسی / سید سعید حسینی رامشه.
- ۸۳ - تأثیرگذاری صوفیان و سادات در گسترش اسلام در مواراء النهر طی چهار قرن اول هجری / مقاله‌ی تحقیقی.
- ۸۴ - اشاره‌ی به خاندان‌های سادات در کشورهای مختلف / مقاله‌ی تحقیقی.

- ۶۷ - تحقیق مشترک درباره سید زادگان تاجیکستان / سایت بی بی سی.
- ۶۸ - پژوهشی در سادات شناسی / مقاله‌ی تحقیقی / دکتر چکاوک.
- ۶۹ - سادات در عصر تیمور / علیرضا کریمی - ابراهیم فتحی.
- ۷۰ - سیاست و سادات در عصر قاجار / مقاله‌ی تحقیقی / محمد طبیبی - فرهاد دشتکی نیا.
- ۷۱ - تاریخ ورود سادات به افغانستان و نقش آنان در ترویج اسلام / مقاله تحقیقی / سید محمد عابدی - علی دهقی.
- ۷۲ - واکاوی جایگاه و نقش سادات در تحولات سیاسی اجتماعی شبه قاره هند / مقاله‌ی تحقیقی / یاری سیاوش / اکبری مرتضی / خدادادی لیلا.
- ۷۳ - سادات در هند / کتاب / سیاوش یاری - لیلا خدادادی / پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- ۷۴ - حضرت زید شہید و شجره زیدی سادات / سکندر عباس زیدی / زبان اردو.
- ۷۵ - نگاهی به نخستین مهاجرت‌های علویان از حجاز به شبه قاره هند (سنده، مولتان و هند) مقاله‌ی تحقیقی / محمد مهدی فقیه بحرالعلوم.
- ۷۶ - کارنامه سادات در شبه قاره هند / مقاله‌ی تحقیقی / غلامرضا گلی زواره
- ۷۷ - نقش سادات علوی در تحولات سیاسی مأوراء النهر در قرن ششم هجری / مقاله‌ی تحقیقی / محسن رحمتی.
- ۷۸ - تکاپوهای سادات برای تشکیل حکومت در مأوراء النهر در سده‌ی پنجم هجری قمری / مقاله‌ی تحقیقی / محسن رحمتی.
- ۷۹ - تاریخ جهانگشای جوینی / حاوی مطالب فروان در مورد سادات.
- ۸۰ - تاریخ شیعه در مأوراء النهر از سقوط سامانیان تا حمله‌ی مغولان / علی غفرانی.
- ۸۱ - روضة الصفاء / سید مجتبی امیر برهان الدین خاوند شاه بن کمال الدین محمود بلخی معروف به میر خاوند یا امیر خاوند مورخ معروف.
- ۸۲ - شجره طیبه: در انساب سلسله سادات علویه رضویه / محمد باقر رضوی / محمد تقی مدرس رضوی.
- ۸۳ - سادات در دوره مغول / جواد عباسی
- ۸۴ - حکومت سادات مرعشی / مصطفی مجد
- ۸۵ - تذکره سادات بخاریه، وفیات سادات بخارا / علامه صدر رضا قادری
- ۸۶ - نقش و جایگاه سادات در دوره ترکمانان آق قویونلو / مقاله‌ی تحقیقی / بهمن صدر.
- ۸۷ - شمهای از زندگی و آثار خواجه اجمیر / محمد اختر چیمه.

- ۸۸ - معین الدین چشتی معروف به خواجه غریب نواز / مقاله‌ی تحقیقی / ذاکر حسین.
- ۸۹ - مونس‌الارواح، اثری ارزشمند در شرح احوال مشایخ سلسله چشتیه / مقاله‌ی تحقیقی / کریم نجفی برزگر.
- ۹۰ - دیوان نقابت / مقاله‌ی تحقیقی / تهران / پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، تابستان ۱۳۸۷
- ۹۱ - کارکرد علم انساب در تبیین حیات اجتماعی طالبیان / مقاله‌ی تحقیقی / سیروس الهی‌زاده.
- ۹۲ - تاریخ نقای مکه و مدینه / فقیه‌بحر العلوم.
- ۹۳ - نقیب‌الاشرافی در زمان عثمانی‌ها / اووزون چارشلی.
- ۹۴ - سخنی چند درباره نقابت سادات و برنامه کار نقیب / مدرسه طباطبائی.
- ۹۵ - نقیب در ساختار صنفی صفویه / مقاله‌ی تحقیقی / مهدی کیوانی.
- ۹۶ - موقعیت سادات در دولت صفوی از شاه عباس اول تا سقوط صفویان / پایان‌نامه / صدیقه محمدی.
- ۹۷ - نگاهی گذرا به تاریخ «садات موسوی» نخستین سادات مهاجر به مشهد و اولین متولیان حرم مطهر رضوی / موسوی‌ها و هزار سال خدمت در آستان دوست / مقاله‌ی تحقیقی / نعیمه زینبی.
- ۹۸ - جمعیت سادات در جهان بهبیش از ۱۰۰ میلیون نفر می‌رسد / مقاله‌ی تحقیقی / محمد ناظمی اردکانی.
- ۹۹ - سپهسالار / احوال جنral سیدحسین انوری / سیدجعفر عادلی
- ۱۰۰ - آثار السادات / سید‌افتخار‌حسین نسیم / اردو.
- ۱۰۱ - تاریخ انوار السادات المعروف به گلستان فاطمه (ع) سید‌ظفریاب حسین‌حسینی.
- ۱۰۲ - گلستان رضویه، شجره سادات چهولس / سید ذاکر رضا رضوی / اردو.
- ۱۰۳ - شناختی از سید نادرشاه کیانی / مقاله‌ی تحقیقی / میرزا محمد روستایی.
- ۱۰۴ - شرف سادات / علامه صایم چشتی / اردو.
- ۱۰۵ - شجره نسب خواجه معین الدین چشتی / تحقیق السید مبشر علی کاظمی المشهدی فیروزپوری / اردو.
- ۱۰۶ - زندگینامه معین الدین چشتی / مقاله‌ی تحقیقی.

- ۱۰۷ - نگرشی بر شخصیت آیت‌الله بهشتی / سید عبدالوهاب رحمانی.
- ۱۰۸ - مطالعات فرهنگی و اجتماعی سادات / اسماعیل رضایی برجکی .
- ۱۰۹ - علویان طبرستان / علی اصغر مشکینی.
- ۱۱۰ - نقشی از سادات در تاریخ اسلام / محمد رضا محتشم.
- ۱۱۱ - فضائل السادات و العلماء / تاریخ کتابت قرن ۱۲ / نویسنده ناشناس / شماره مدرک کتابخانه مجلس شورای اسلامی ایران: ۶۱۸۳-۱۰ / شماره بازیابی: ۱۰۷۰۱/۴
- ۱۱۲ - نقشی از سادات در تاریخ اسلام، محمد رضا محتشم.
- ۱۱۳ - فضائل السادات (از: سیدامیر محمد اشرف بن سید عبد‌الحسیب بن سید احمد حسینی علوی عاملی) قرن ۱۲ / شماره مدرک کتابخانه مجلس شورای اسلامی ایران: ۶۱۸۳-۱۰
- ۱۱۴ - فضائل السادات / المؤلف: الحسينی العلوی ، محمد اشرف بن عبد‌الحسیب / باقی المؤلفین / المؤلف: المرعشی النجفی، شهاب الدین / اللげ: الفارسیة / الناشر: کتاب فروشی سید محمود صحفى - قم المقدسة / رمز الكونفرس ۶ : ف ۵ ح BP7/۵۳
- ۱۱۵ - فضائل السادات: تشریح مقام سادات بنی الزهراء علیها السلام / پدید آورنده/ سید روح الله نورانی لمراسکی / موضوع سادات (خاندان)
- ۱۱۶ - فضائل سادات (خاندان) احادیث، خاندان نبوت / رده BP ۷/۵۳ ف ۶ ن ۹ / کتابخانه تخصصی پژوهشکده حج و زیارت / استان قم - شهر قم.
- ۱۱۷ - فضائل السادات، یا برتری خاندان رسالت و امامت / تالیف میرمحمد اشرف حسینی عاملی؛ تحقیق سیدمهدی رجائی / مشخصات نشر: اصفهان: بهار قلوب ، ۱۳۹۳
- ۱۱۸ - علامه شاه ولی الله دھلوی کا تذکرہ / سید عبدالحسین / اردو.
- ۱۱۹ - شاه ولی الله دھلوی کے سیاسی مکتوبات / خلیق احمد نظامی / اردو.
- ۱۲۰ - شاه ولی الله دھلوی: زندگی، آثار و اندیشه‌ها / حافظ غفار خان.
- ۱۲۱ - گفتمان اصلاح دینی در شبہقاره هند قرن نوزده (سر سید احمد خان) پرستو کلاهدوزها - حمید عابدیها. استادیار تاریخ اسلام، دانشگاه قزوین.
- ۱۲۲ - بیوگرافی و معرفی شخصیت امام ابوالاعلی مودودی / خلیل احمد الحامدی.
- ۱۲۳ - زندگی نامه اجمالی میرسید علی همدانی/ سیدبشارت حسین موسوی.
- ۱۲۴ - سیدجمال الدین پیشو نهضتها / سید غلامحسین موسوی.
- ۱۲۵ - مکتوبات سیدمحمد گیسودراز چشتی / محبین یوسف حسین.

- ۱۲۶ - احیاگر شیعه در افغانستان: زندگی نامه حضرت آیة‌الله حجت کابلی / خدمات مذهبی - کارکردها / پدید آورنده: خاطرات شیخ محمد سرور رجاء.
- ۱۲۷ - زندگی و خدمات علامه سید محمد کاظم بلبل / انجمن آریانا، دایرة المعارف آریانا، ۱۳۳۵ش. ج ۳، ص ۶۳۳ / و منابع دیگر.
- ۱۲۸ - مشاهیر تشیع در افغانستان / ناصری داودی.
- ۱۲۹ - ستاره شب دیجور، یادمان علامه سید اسماعیل بلخی / سید اسحاق شجاعی.
- ۱۳۰ - زندگینامه سید حمید الدین، ابو معین ناصر خسرو علوی الموسوی شاعر و فیلسوف خراسان / منابع متعدد.
- ۱۳۱ - دایرة المعارف تشیع / بنیاد / تهران.
- ۱۳۲ - سیادت: هویت قومی، نماد مذهبی / سید باقر مصباح زاده.
- ۱۳۳ - پشتون‌های عرب تبار از نسل امامان شیعه، مصباح زاده.
- ۱۳۴ - اطلس تاریخی سادات ایران، سادات قزوین / آستان قدس رضوی.
- ۱۳۵ - اطلس تاریخی سادات ایران (از آغاز تا پایان قرن نهم هجری) سادات قم و ساوه / آستان قدس رضوی.
- ۱۳۶ - خان یکاولنگ / احوال سید میرزا حسین خان / سید یوسف مبارز.

در خاتمه :

یک روش سادات شناسی، مطالعه در باره‌ی بزرگان «سدات افغانستان»، «شبه‌قاره» و «آسیای میانه» است که احوالات ایشان در منابع فراوان از جمله مقالات تحقیقی درسایت‌های ویکی‌پدیا، ویکی‌شیعه، ویکی‌فقه، ویکی‌زندگی، ویکی‌نور، راسخون، پرتال جامع علمی و مرکز علوم اسلامی ... آمده است. این روش مارا در ارایه‌ی الگوهای سالم و مثبت و موفق پاری می‌کند.

و من الله توفيق

همتم بدرقه‌ی راه کن ای طایر قدس

که دراز است ره مقصود و من نوسفرم

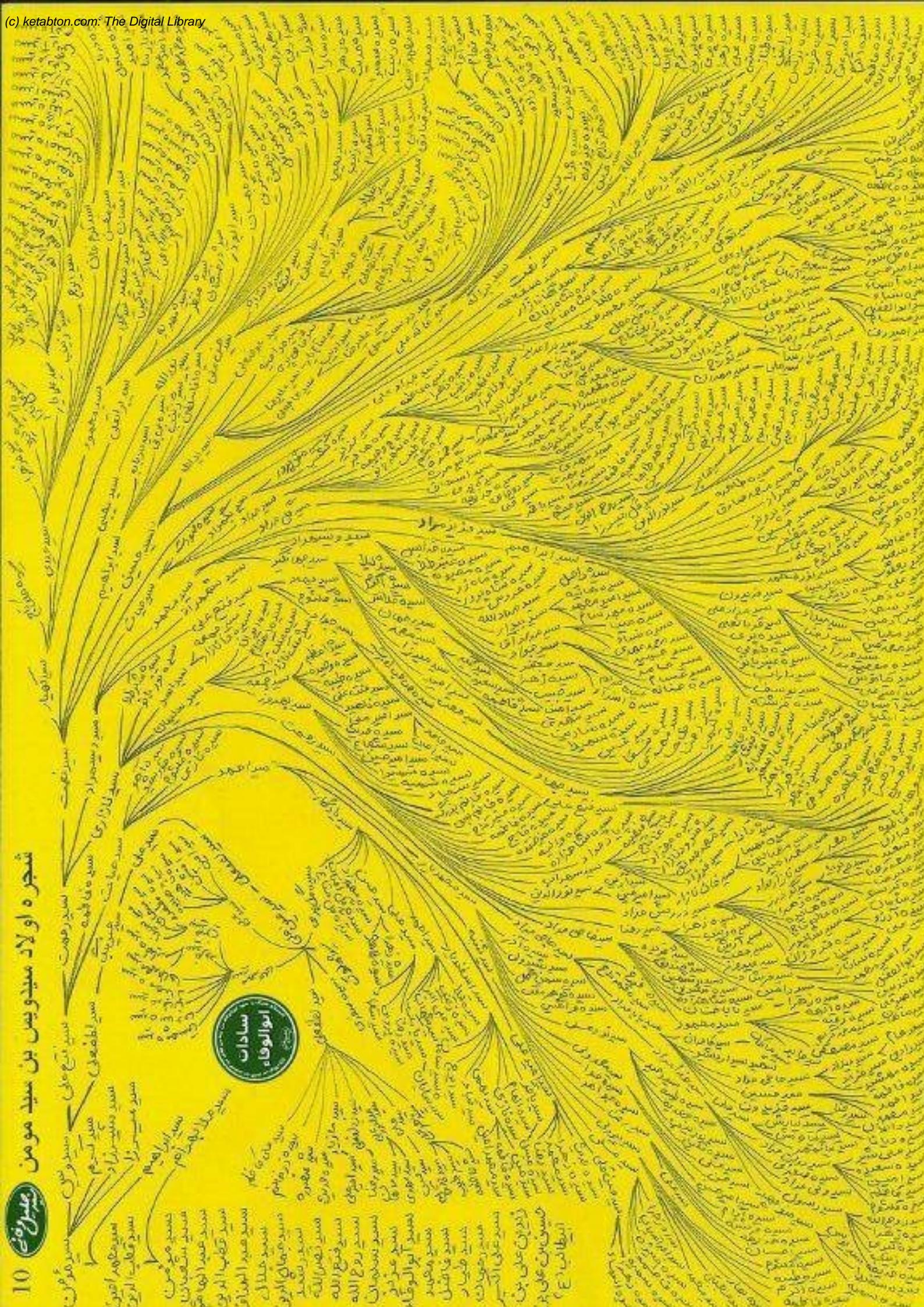
با احترام

سید محمد رضا علوی

۵ ثور ۱۴۰۴ برابر با ۲۵ اپریل ۲۰۲۵

فلادلفیا

شجره اولاد محبوب من تنهجه مورمن

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library